

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA
RAVNATELJSTVO POLICIJE**

**SUSTAVI ENTRY/EXIT (EES) I ETIAS
NAČELNE OBVEZE PRIJEVOZNIKA**

Zagreb, 18. veljače 2022

RELEVANTNE UREDBE

SUSTAV ENTRY/EXIT (ESS)

UREDBA (EU) 2017/2226 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA OD 30.STUDENOG 2017 GODINE

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/1224 OD 27.SRPNJA 2021. GODINE

REGISTRACIJA ZA PRISTUP SUSTAVU ZA AUTENTIFIKACIJU

Članak 10 - PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/1224 od 27. srpnja 2021.

1. Prijevoznici iz članka 13. stavka 3. Uredbe (EU) 2017/2226 (EES) koji obavljaju djelatnost prijevoza i prevoze putnike na državno područje država članica moraju se registrirati kako bi im se odobrio pristup sustavu za autentifikaciju.
2. Agencija eu-LISA na javnim internetskim stranicama objavljuje obrazac za registraciju koji se ispunjava na internetu. Podnošenje obrasca za registraciju moguće je samo ako su sva polja ispravno ispunjena.

REGISTRACIJA ZA PRISTUP SUSTAVU ZA AUTENTIFIKACIJU

Članak 10 - PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/1224 od 27. srpnja 2021.

3. Obrazac za registraciju mora sadržavati polja u kojima prijevoznici navode sljedeće informacije:

- (a) pravni naziv prijevoznika i njegove podatke za kontakt (e-adresa, telefonski broj i poštanska adresa);
- (a) podatke za kontakt pravnog zastupnika trgovačkog društva koje podnosi zahtjev za registraciju i rezervne kontaktne točke (imena, telefonski brojevi, e-adrese i poštanske adrese) te aktivnu e-adresu i druga sredstva komunikacije kojima se prijevoznik namjerava koristiti
- (c) državu članicu ili treću zemlju koja je izdala službenu potvrdu o registraciji trgovačkog društva ako je dostupan;
- (d) ako je prijevoznik priložio službenu potvrdu o registraciji trgovačkog društva koju je izdala treća zemlja, države članice u kojima prijevoznik obavlja ili namjerava obavljati djelatnost prijevoza u sljedećoj godini.

REGISTRACIJA ZA PRISTUP SUSTAVU ZA AUTENTIFIKACIJU

Članak 10 - PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/1224 od 27. srpnja 2021.

U obrascu za registraciju prijevoznici moraju potvrditi:

- (a) da obavljaju djelatnost prijevoza i prevoze putnike na državno područje država članica ili da to namjeravaju činiti u sljedećih šest mjeseci;
- (b) da će pristupati sučelju za prijevoznike i upotrebljavati ga u skladu s minimalnim sigurnosnim zahtjevima utvrđenima u obrascu za registraciju;
- (c) da će samo propisno ovlašteno osoblje imati pristup sučelju za prijevoznike.

Ako je obrazac za registraciju ispravno podnesen, agencija eu-LISA registrira prijevoznika i o tome ga obavješćuje. Ako obrazac za registraciju nije ispravno podnesen, agencija eu-LISA odbija registraciju i obavješćuje prijevoznika o razlozima za odbijanje.

MREŽNA USLUGA

Uvodna točka 16 EES Uredbe

Mrežna usluga trebala bi omogućiti prijevoznicima da provjere jesu li državljani trećih zemalja koji su nositelji schengenske vize za kratkotrajni boravak izdane za jedan ulazak ili za dva ulaska već iskoristili broj ulazaka odobrenih tom vizom.

Kako bi ispunili svoju obvezu na temelju članka 26. stavka 1. točke (b) Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma, prijevoznici upotrebljavaju mrežnu uslugu kako bi provjerili jesu li državljani trećih zemalja koji su nositelji vize za kratkotrajni boravak izdane za jedan ulazak ili za dva ulaska već iskoristili broj ulazaka dopuštenih njihovom vizom.

Prijevoznici pružaju podatke navedene u članku 16. stavku 1. točkama (a), (b) i (c) EES Uredbe. Na temelju toga prijevoznici putem mrežne usluge dobivaju odgovor OK/NOT OK. Prijevoznici mogu pohraniti poslane informacije i primljeni odgovor u skladu s primjenjivim pravom. Prijevoznici uspostavljaju program autentikacije kako bi osigurali da samo ovlašteno osoblje može pristupiti mrežnoj usluzi. Odgovor OK/NOT OK ne može se smatrati odlukom o odobravanju ili odbijanju ulaska u skladu s Uredbom (EU) 2016/399.

DEFINICIJE

Članak 2 - PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/1224 od 27. srpnja 2021.

- (1) „sučelje za prijevoznike” znači mrežna usluga koju treba razviti agencija eu-LISA u skladu s člankom 37. stavkom 1. Uredbe (EU) 2017/2226 kad se upotrebljava u svrhe iz članka 13. stavka 3. te uredbe i koja se sastoji od IT sučelja povezanog s bazom podataka samo za čitanje;
- (2) „tehničke smjernice” znači dio tehničkih specifikacija iz članka 37. stavka 1. Uredbe (EU) 2017/2226 koji je prijevoznicima relevantan za provedbu sustava za autentifikaciju i razvoj formata poruka sučelja za programiranje aplikacija iz članka 4. stavka 2. točke (a);
- (3) „propisno ovlašteno osoblje” znači fizičke osobe koje su zaposlenici prijevoznika ili koje prijevoznik ugovorom angažira ili druge pravne ili fizičke osobe pod njegovim vodstvom ili nadzorom, kojima su povjerene zadaće provjere, u ime prijevoznika, je li broj ulazaka odobrenih vizom već iskorišten, u skladu s člankom 13. stavkom 3. Uredbe (EU) 2017/2226.

OBVEZE PRIJEVOZNIKA

Članak 3 - PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/1224 od 27. srpnja 2021.

1. Prijevoznici šalju upit putem sučelja za prijevoznike kako bi provjerili je li broj ulazaka odobrenih vizom već iskorišten kako je utvrđeno u članku 13. Uredbe (EU) 2017/2226 („upit radi provjere”).
2. Upit radi provjere šalje se najranije 48 sati prije predviđenog vremena polaska.
3. Prijevoznici osiguravaju da samo propisno ovlašteno osoblje ima pristup sučelju za prijevoznike.

Prijevoznici uspostavljaju barem sljedeće mehanizme:

- (a) fizičke i logičke mehanizme kontrole pristupa kako bi se spriječio neovlašten pristup infrastrukturi ili sustavima kojima se koriste prijevoznici;
- (b) autentifikaciju;
- (c) evidentiranje kako bi se osigurala sljedivost pristupa;
- (d) redovito preispitivanje prava pristupa.

POVEZIVANJE S PORTALOM ZA PRIJEVOZNIKE I PRISTUP PORTALU

Članak 4 - PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/1224 od 27. srpnja 2021.

1. Prijevoznici se povezuju sa sučeljem za prijevoznike putem jednog od sljedećeg:
 - (a) posebne mrežne veze;
 - (b) internetske veze.

2. Prijevoznici pristupaju sučelju za prijevoznike putem jednog od sljedećeg:
 - (a) sučelja za povezivanje dvaju sustava (sučelje za programiranje aplikacija);
 - (b) mrežnog sučelja (preglednik);
 - (c) aplikacije za mobilne uređaje.

UPITI

Članak 5 - PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/1224 od 27. srpnja 2021.

Kako bi poslao upit radi provjere, prijevoznik mora dostaviti između ostalog osobne podatke o putniku (ime, prezime, datum rođenja, spol, državljanstvo, vrstu i broj PI, troslovnu oznaku zemlje koja je izdala PI, datum isteka valjanosti PI)

Ako je zbog plana putovanja putniku potrebna viza za dva ulaska, prijevoznik pri slanju upita radi provjere navodi da su planom puta obuhvaćena dva ulaska u države članice.

Za potrebe dostavljanja osobnih podataka putnika prijevoznici mogu skenirati strojno čitljivo područje putne isprave. Ako je putnik izuzet iz područja primjene Uredbe (EU) 2017/2226 u skladu s člankom 2. te uredbe ili je **u zrakoplovnom tranzitu**, prijevoznik to mora moći navesti u upitu radi provjere.

Prijevoznici mogu poslati upit radi provjere za jednog ili više putnika. Sučelje za prijevoznike šalje odgovor koji je naveden u slijedećem slide-u za svakog putnika na kojeg se odnosi upit.

ODGOVORI NA UPITE

Članak 6 - PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/1224 od 27. srpnja 2021.

Odgovori na upite radi provjere utvrđuju se u skladu sa sljedećim pravilima:

(a) ako je putnik nositelj jedinstvene vize za kratkotrajni boravak:

- i. ako broj ulazaka (jedan ili dva) odobrenih vizom još nije dosegnut: Ispravno;
- ii. ako je broj ulazaka (jedan ili dva) odobrenih vizom već dosegnut: Neispravno;
- iii. ako je viza istekla ili je ukinuta ili poništena: Neispravno;

(b) ako putnik podliježe obvezi posjedovanja vize, a podaci o vizi nisu dostupni; Neispravno;

(c) ako prijevoznik navede da je za plan puta potrebna viza za dva ulaska:

- i. ako putnik posjeduje vizu za dva ulaska koja vrijedi za datum dolaska i nije iskorišten nijedan ulazak: Ispravno;
- ii. ako putnik ne posjeduje vizu za dva ulaska: Neispravno;
- iii. ako putnik posjeduje vizu za dva ulaska, ali je iskorišten najmanje jedan ulazak: Neispravno;
- iv. ako putnik posjeduje vizu za dva ulaska, ali najmanje jedan ulazak ne vrijedi za datum dolaska: Neispravno

RELEVANTNE UREDBE

SUSTAV ETIAS

UREDBA (EU) 2018/1240 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA OD 12.RUJNA 2018. GODINE

UREDBA (EU) 2021/1152 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA OD 07.SRPNJA 2021. GODINE

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/1217 OD 26.SRPNJA 2021. GODINE

POSTUPANJE SLUŽBENIKA GRANIČNE POLICIJE

Uvodna točka 37 ETIAS Uredbe

Kako bi osigurali usklađenost s revidiranim uvjetima za ulazak, službenici graničnog nadzora trebali bi provjeriti posjeduju li putnici valjano odobrenje putovanja. Stoga bi tijekom postupka redovne granične kontrole službenici graničnog nadzora trebali elektronički očitati podatke iz putne isprave.

Tom operacijom trebalo bi aktivirati upit u različitim bazama podataka kako je predviđeno u Uredbi (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća.

Ako ne postoji valjano odobrenje putovanja, službenik graničnog nadzora trebao bi odbiti ulazak i u skladu s time dovršiti postupak granične kontrole.

Ako postoji valjano odobrenje putovanja, odluku o odobravanju ili odbijanju ulaska trebao bi donijeti službenik graničnog nadzora.

REGISTRIRANJE PRIJEVOZNIKA

Uvodna točka 13-PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/1217 OD 26.SRPNJA 2021. GODINE

Komisija, agencija eu-LISA i **države članice** trebale bi nastojati sve poznate prijevoznike obavijestiti kako se i kad mogu registrirati. Nakon uspješnog postupka registracije i, prema potrebi, uspješno obavljenog testiranja agencija eu-LISA trebala bi povezati prijevoznika sa sučeljem za prijevoznike.

Članak 10-PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/1217 OD 26.SRPNJA 2021. GODINE
Registracija za pristup sustavu za autentifikaciju

Prijevoznici koji obavljaju djelatnost prijevoza i prevoze putnike na državno područje država članica moraju se registrirati kako bi im se odobrio pristup sustavu za autentifikaciju. Agencija eu-LISA na javnim internetskim stranicama objavljuje obrazac za registraciju koji se ispunjava na internetu.

Podnošenje obrasca za registraciju moguće je samo ako su sva polja ispravno ispunjena. Obrazac za registraciju mora sadržavati polja u kojima prijevoznici navode sljedeće informacije: pravni naziv prijevoznika i njegove podatke za kontakt (e-adresa, telefonski broj i poštanska adresa), podatke za kontakt pravnog zastupnika trgovačkog društva koje podnosi zahtjev za registraciju i ostalo.

PROVJERA VALJANOG ODOBRENJA

Uvodna točka 33 ETIAS Uredbe

Zračni i pomorski prijevoznici te međunarodni prijevoznici koji prevoze skupine putnika autobusima kopnenim putem trebali bi imati obvezu prije ukrcaja provjeriti posjeduju li putnici valjano odobrenje putovanja.

Sam dosje u ETIAS-u ne bi trebao biti dostupan prijevoznicima. Prijevoznici bi trebali imati siguran pristup informacijskom sustavu ETIAS-a kako bi im se omogućilo ostvarivanje uvida u taj informacijski sustav uporabom podataka iz putne isprave.

Uvodna točka 35 ETIAS Uredbe

S ciljem ograničavanja utjecaja obveza utvrđenih u ovoj Uredbi na međunarodne prijevoznike koji prevoze skupine putnika autobusima kopnenim putem trebalo bi na raspolaganje staviti mobilna rješenja prilagođena korisnicima

PRISTUP PODACIMA

Članak 13. ETIAS Uredbe

Pristup podacima pohranjenim u ETIAS-u

Pristup prijevoznika informacijskom sustavu ETIAS-a ograničen je na slanje upita informacijskom sustavu ETIAS-a radi dobivanja statusa odobrenja putovanja putnika.

Članak 45. ETIAS Uredbe

Pristup podacima koji ostvaruju prijevoznici radi provjere

Zračni prijevoznici, pomorski prijevoznici te međunarodni prijevoznici koji prevoze skupine putnika autobusima kopnenim putem šalju upit informacijskom sustavu ETIAS-a kako bi provjerili imaju li državljani trećih zemalja koji podliježu obvezi posjedovanja odobrenja putovanja valjano odobrenje putovanja

Odstupajući od navedenog, u slučaju zrakoplovnog tranzita prijevoznik nije dužan provjeriti ima li državljanin treće zemlje valjano odobrenje putovanja.

INFORMACIJSKI SUSTAV ETIAS-a

Članak 45. ETIAS Uredbe

Informacijski sustav ETIAS-a putem portala za prijevoznike prijevoznicima pruža odgovor „OK/NOT OK”, čime se navodi ima li osoba valjano odobrenje putovanja.

Ako je odobrenje putovanja izdano s ograničenom područnom valjanošću u skladu s člankom 44., odgovorom koji pruža središnji sustav ETIAS-a uzimaju se u obzir država članica ili države članice za koje je odobrenje valjano kao i država članica ulaska koju je naveo prijevoznik.

Prijevoznici mogu pohraniti poslane informacije i primljeni odgovor u skladu s primjenjivim pravom. Odgovor „OK/NOT OK” ne može se smatrati odlukom o odobravanju ili odbijanju ulaska u skladu s Uredbom (EU) 2016/399.

PORTAL ZA PRIJEVOZNIKE

Članak 45. ETIAS Uredbe

Portal za prijevoznike upotrebljava zasebnu bazu podataka samo za čitanje koja se dnevno ažurira jednosmjernom ekstrakcijom najmanjeg potrebnog podskupa podataka pohranjenih u ETIAS-u. Agencija eu-LISA odgovorna je za sigurnost portala za prijevoznike, sigurnost osobnih podataka sadržanih u njemu i proces ekstrakcije osobnih podataka u zasebnu bazu podataka samo za čitanje.

Više navedeni prijevoznici podliježu sankcijama kada prevoze državljane trećih zemalja koji nemaju valjano odobrenje putovanja iako podliježu obvezi posjedovanja odobrenja putovanja.

Za potrebe primjene sankcija ili za potrebe rješavanja mogućih sporova koji proizlaze iz njegove primjene, agencija eu-LISA vodi evidenciju svih postupaka obrade podataka koje prijevoznici obavljaju u okviru portala za prijevoznike. U toj evidenciji navode se datum i vrijeme svakog postupka, podaci korišteni za postavljanje upita, podaci preneseni putem portala za prijevoznike i ime dotičnog prijevoznika.

PORTAL ZA PRIJEVOZNIKE

Članak 45 ETIAS Uredbe

Evidencija se čuva tijekom razdoblja od dvije godine. Evidencija mora biti zaštićena odgovarajućim mjerama protiv neovlaštenog pristupa.

Ako je državljanima trećih zemalja odbijen ulazak, svaki prijevoznik koji ih je doveo do vanjskih granica zračnim, morskim i kopnenim putem dužan je za njih odmah ponovno preuzeti odgovornost. Na zahtjev graničnih tijela prijevoznici su dužni vratiti državljane trećih zemalja u treću zemlju iz koje su prevezeni, u treću zemlju koja je izdala putnu ispravu s kojom su putovali ili u bilo koju treću zemlju za koju su sigurni da će ih prihvatiti.

Za prijevoznike koji prevoze skupine putnika autobusima kopnenim putem tijekom prve tri godine nakon početka rada ETIAS-a provjera nije obvezna, a sankcije se u tom periodu na njih se ne primjenjuju.

PROBLEMI S PRISTUPOM

Članak 46. ETIAS Uredbe

Rezervni postupci u slučaju kada prijevoznici zbog tehničkih razloga ne mogu pristupiti podacima

Ako tehnički nije moguće postaviti upit Informacijskom sustavu ETIAS-a zbog kvara bilo kojeg dijela ovog Informacijskog sustava, prijevoznici su izuzeti od obveze provjere posjedovanja valjanog odobrenja putovanja.

Ako agencija eu-LISA otkrije takav kvar, središnja jedinica ETIAS-a o tome obavješćuje prijevoznike. Isto tako obavješćuje prijevoznike kada je kvar uklonjen. Ako takav kvar otkriju prijevoznici, o tome mogu obavijestiti središnju jedinicu ETIAS-a.

ODGOVORNOSTI AGENCIJE EU-LISA NAKON POČETKA RADA ETIAS-A

Članak 74 ETIAS Uredbe

Agencija eu-LISA odgovorna je i za tehničko upravljanje komunikacijskom infrastrukturom između središnjeg sustava ETIAS-a i nacionalnih jedinstvenih sučelja, kao i za javne internetske stranice, aplikaciju za mobilne uređaje, uslugu elektroničke pošte, uslugu sigurnog računa, alat za provjeru za podnositelje zahtjeva, alat za davanje privole za podnositelje zahtjeva, alat za procjenu za ETIAS-ov popis za praćenje, **portal za prijevoznike**, mrežnu uslugu, softver za obradu zahtjeva i središnji repozitorij podataka, kako je navedeno u članku 6.

PRIJELAZNO RAZDOBLJE I PRIJELAZNE MJERE

Članak 83. ETIAS Uredbe

Tijekom razdoblja od šest mjeseci od datuma početka rada ETIAS-a uporaba ETIAS-a nije obvezna i ne primjenjuje se obveza posjedovanja valjanog odobrenja putovanja. Komisija može donijeti delegirani akt kako bi to razdoblje produljila za najviše dodatnih šest mjeseci, pri čemu se takvo produljenje može ponoviti jedanput.

Tijekom gore navedenog razdoblja države članice obavješćuju državljane trećih zemalja koji podliježu obvezi posjedovanja odobrenja putovanja i koji prelaze vanjske granice o obvezi posjedovanja valjanog odobrenja putovanja nakon isteka šestomjesečnog razdoblja.

U tu svrhu države članice toj kategoriji putnika dijele zajedničku brošuru. Brošura mora biti dostupna i u konzulatima država članica u zemljama čiji su državljani obuhvaćeni područjem primjene ove Uredbe.

PRIJELAZNO RAZDOBLJE I PRIJELAZNE MJERE

Članak 83. ETIAS Uredbe

Razdoblje odgode od šest mjeseci primjenjuje se nakon isteka razdoblja prvih 6 mjeseci. Tijekom razdoblja odgode primjenjuje se obveza posjedovanja valjanog odobrenja putovanja. Tijekom razdoblja odgode granična tijela iznimno dopuštaju državljanima trećih zemalja koji podliježu obvezi posjedovanja odobrenja putovanja, a koji to odobrenje ne posjeduju, da prijeđu vanjske granice ako ispunjavaju sve ostale uvjete iz članka 6. stavka 1. Uredbe (EU) 2016/399 pod uvjetom da vanjske granice država članica prelaze prvi put nakon isteka razdoblja prvih 6 mjeseci.

Tijekom **prijelaznog** razdoblja informacijski sustav ETIAS-a odgovara na upite prijevoznika pružajući prijevoznicima odgovor „OK”. Tijekom **razdoblja odgode** (period drugih 6 mjeseci) odgovorom koji informacijski sustav ETIAS-a šalje na upite prijevoznika u obzir se uzima prelazi li državljanin treće zemlje vanjske granice država članica prvi put nakon isteka razdoblja prvih 6 mjeseci.

HVALA NA POZORNOSTI